

Sluta skyll på våldtäktsoffer

I en situation där en person överfallits och utsatts eller tvingats till att göra något mot sin vilja borde det vara naturligt att man har empati för den som blivit utsatt. En familj som fått ett inbrott i sin bostad eller blivit rånad på stan blir inte ifrågasatt om de låst dörren ordentligt eller varit tydliga med att de i faktum inte ville bli rånade. Ingen frågar om du flexade med din Rolex eller såg lite extra rik ut den dagen du blev överfallen.

Man kan tänka sig att detta är en självklarhet, att man inte skulle ifrågasätta en sådan händelse eller vems ansvaret är. Tyvärr är det inte alltid en självklarhet, ofta inom våldtäktsfall ifrågasätts det vems fel det var. Vems ansvar är det egentligen? Vid en sådan händelse är det lätt att skylla på offren eftersom det många gånger står ord mot ord. Även om det finns bevis och fysiska skador krävs det så extremt mycket mer bevis för att kunna väga upp mot att mannen nekar. Ett nekande väger alltså många gånger tyngre än fysiska bevis.

Detta är enligt min mening helt fel och det finns bara en sak att göra- *sluta skyll på offren.*

Innan jag eller någon av oss ens existerade har kvinnor i alla samhällen fått kämpa för sina enstaka rättigheter, som egentligen inte gav dem några fördelar, utan snarare mer förtryck. När kvinnor fick börja rösta blev de hånade och trakasserade eftersom de ansågs för biologiskt dumma för att klara av ett sådant ansvar. Varken rösträtten eller arvsrätten kom utan kamp och än i dag har vi inte vunnit kampen om rätten till våra kroppar. Samtyckeslagen är tänkt att träda i kraft den 1 juli, men fram till dess kommer kvinnor fortsätta att kämpa i uppförsbacke för rättvisa. Även efter den första juli kommer kvinnor fortsätta vara rädda, men vid ett brott kommer det vara enklare att avgöra gränsen mellan ett brott och vad som inte är det, samtidigt som ansvaret förflyttas från offer till förbrytare. Genom denna lag kommer åtminstone rätten delvis sluta beskylla den utsatte. Dessvärre måste också samhället i sig ändras, utan att befolkningen skärper sig kommer offer fortfarande bli trakasserade på gatorna av sina förbrytare. Det krävs därför att även alla civilpersoner tar ansvar att avsluta våldtäktskulturen.

Vi har alla fått höra som tjejer att inte gå ute för sent på kvällen, att vi aldrig ska gå ensamma eller ha på oss "för lite kläder", men inte av den anledningen att vi kanske kommer börja frysa, utan eftersom det skulle kunna sända fel signaler. Med den ständiga påminnelsen känns det aldrig säkert att gå ute på kvällen, och egentligen inte någon tid på dygnet om man är ensam eftersom dessa rovdjur inte sover på dagtid. Detta betyder att man måste vara på sin vakt tjugofyra timmar om dygnet.

Det är inte heller så att vi kan slappna av om vi inte går ut, de flesta sexualbrott sker i faktum oftare inomhus eller av en släkting, vilket är logiskt eftersom det är lättare att undanröja bevis och risken för vittnen är mindre.

Vi lever alltså under hot var vi än befinner oss och på något sätt är de ändå vårt fel ifall en våldtäkt skulle inträffa, trots att vi gör allt vi kan för att undvika det samtidigt som vi försöker leva ett normalt liv. Och om sexuella övergreppen sker trots alla förebyggande åtgärder frågar man om kvinnan försvarat sig, vilket är problematiskt på 2 plan:

1. Istället för att fokusera på den faktiska händelsen, lägger man ansvaret på offret. Som att hela händelseförloppet hängde på att hon skulle stoppat det, trots att kvinnor biologiskt sett är byggda svagare än män och har ingen chans mot en normalstor man. Även om hon lyckas göra motstånd är chansen liten att hon kommer stå som segrare.

2. Många drabbas av frozen fright- ett tillstånd där man blir paralyserad av rädsla och kan fysiskt inte varken skrika eller göra motstånd. Detta tillstånd kan man inte heller vara medveten om innan faran är framme. Man kan aldrig veta hur man kommer reagera och kan därmed inte förbereda sig. Oavsett hur många självförsvarslektioner tjänar det inget till om man drabbas av frozen fright.

Alla anklagelser som läggs på kvinnor finns det några exempel på;

Hon hade för lite kläder på sig- därmed bad hon om det eller skickade signaler;

Detta är en typ av härskarteknik eftersom vederbörande oavsett klädsel, men speciellt om hon haft på sig vad som anses vara lättklätt, kommer ifrågasätta och till en viss del anklaga sig själv och tänka vad som kunde undvikits om en annan klädsel hade varit med i bilden.

Om nu våldtäkt handlade om hur lite kläder någon har på sig skulle kvinnor i burka inte bli våldtagna- men det blir dom. Om våldtäkt handlade om klädsel skulle antal våldtäkter öka på sommaren- men det gör dom inte.

Ett annat argument brukar vara att offret druckit. Genom att inte personen varit vid sina sinnens fulla bruk får denne alltså skylla sig själv. Men om våldtäkt handlade om alkohol skulle inte nyktra personer bli våldtagna.

Och sist men inte minst: "hon är en hora"- en tjej som anses ha mycket sex med killar tros alltid vilja ligga med vem som helst, när som helst. Nej betyder ja och snubbar anser inte att det "går" att våldta dessa kvinnor eftersom de egentligen alltid vill och deras kroppar är allmän egendom. Men- om våldtäkt handlade om hur mycket sex någon haft skulle inte oskulder bli våldtagna.

Våldtäkt handlar inte om något av dessa. Det handlar inte om att "vi bad om det". Inte om att vi hade för korta eller för lite kläder. Det handlar bara om makt. Bara genom att existera ber vi om det, och oavsett om vi är inne eller ute är risken stor att bli utsatt. Nyktra eller fulla, svarta eller vita.

Avslutningsvis vill jag understryka att det inte är kvinnors ansvar att se till att män inte tvingar sig på dem. En person, ännu mindre ett offer, ska behöva stå till svars för en annan persons handling, speciellt när den blivit utsatt för den. Skulden måste sluta läggas på den som behöver stöttas och flyttas till förbrytaren. Man kan visa omtanke och hjälpa med att ta till åtgärder i förebyggande syfte, så som självförsvarskurser, men man kan och ska aldrig beskylla henne ifall de inte räckte till.